

พฤติกรรมกรรมการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางาน
กรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

OCCUPATION SELECTION BEHAVIOR OF UNEMPLOYED
DEPARTMENT OF EMPLOYMENT BANGKOK AREA 9

พรพิมล ชราศักดิ์

สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Pornpimol Charasak

Email: pornpimol.bee@gmail.com

Faculty of Business Administration Program in Accounting,

Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 2) เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 จำแนกตามปัจจัยด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คนว่างงานในพื้นที่กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 จำนวน 395 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบ แบบ t-test และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติการวิเคราะห์แบบการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านประชากรของคนว่างงานในพื้นที่กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 ที่มี เพศ อายุ แตกต่างกันทำให้การเลือกประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน และคนว่างงานที่มี ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ แตกต่างกัน ทำให้การเลือกประกอบอาชีพ แตกต่างกัน และปัจจัยด้านพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพได้แก่ ด้านทัศนคติ และด้านภูมิหลังครอบครัว ทำให้มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

คำสำคัญ : พฤติกรรมการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน ; กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

Abstract

The objectives of this survey research were 1) to study behavioral factors in choosing a career for the unemployed Department of Employment, Bangkok, area 9 2) to study the decision to choose a job for the unemployed Department of Employment Bangkok Area 9 Classified by demographic factors. The sample group was including 395 employees at Thailand Post Company Limited. Questionnaires were use as the data collection instrument. The statistics used for data analysis were Percentages, Mean and Standard Deviation. The hypotheses were tested by Independent Sample (t-test), One-Way ANOVA, in case of statistically significant difference, testing a pair of variables by LSD was used to test hypothesis for each pair in order to see which pair are different. Multiple Regression Analysis was also sued.

Sults of the study found that, Behavioral factors for choosing a career are attitude, and family background. Resulting in the decision to choose a job for the unemployed in Bangkok. Area 9 motivation factors in choosing a career is the opportunity to progress Living And relations Resulting in a decision to make a career choice of unemployed people in the area Bangkok Area 9.

Key words : OCCUPATION SELECTION BEHAVIOR OF UNEMPLOYED ; Department of Employment Bangkok Area 9

บทนำ

การทำงานเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ มีเพียงมนุษย์เท่านั้นที่ต้องทำงาน และมีเพียงมนุษย์เท่านั้นที่สามารถทำงานได้ การทำงานของมนุษย์จะถูกสั่งงานโดยสมองก่อนที่จะลงมือกระทำกิจกรรมที่กระทำลงไปนั้นมีเป้าหมาย ใช้ทักษะในการทำ และความรู้สึกจะมีการตัดสินใจก่อนที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไป และมีการตระหนักถึงผลกระทบที่จะตามมาหากกระทำลงไป คาดกันว่ามนุษย์ใช้เวลาโดยเฉลี่ยประมาณหนึ่งในสามของช่วงชีวิตในฐานะผู้ใช้แรงงาน โดยมีอาชีพให้มนุษย์เลือกทำอย่างหลากหลาย โดยนายอนุรักษ์ ทศรัตน์ อธิบดีกรมการจัดหางาน กล่าวถึงอัตราการว่างงานของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับ 214 ประเทศทั่วโลกจากเว็บไซต์TradingEconomics.com และIndex mundi.com ที่สำรวจข้อมูลเมื่อเดือนมีนาคม 2561 พบว่าประเทศไทยมีอัตราการว่างงานน้อยที่สุด เป็นอันดับที่ 4 ของโลก โดยประเทศไทยมีประชากรประมาณ 66,200,000 คน มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.2 ขณะที่ประเทศในแถบยุโรป อาทิฝรั่งเศสมีประชากรประมาณ 67,200,000 คน มีอัตราการว่างงานร้อยละ 9.2 ประเทศอังกฤษมีประชากรประมาณ 65,650,000 คน มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 4.2 และประเทศจีนซึ่ง มีประชากรมากถึง 1,385,260,000 คน มีอัตราการว่างงานร้อยละ 3.89 ทั้งหมดสำรวจข้อมูลเมื่อเดือนมกราคม 2561 โดยการว่างงานเกิดจากองค์ประกอบต่างๆ เช่น การเลือกเรียนในสายที่ไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ผู้สำเร็จการศึกษาบางส่วนยังไม่ต้องการหางานทำเนื่องจากอยู่ในช่วงของการตัดสินใจ ผู้สำเร็จการศึกษาบางส่วนประกอบธุรกิจ ส่วนตัวโดยรับช่วงต่อจากครอบครัว เป็นต้น ทั้งนี้การทดสอบความพร้อมทางอาชีพเพื่อเป็นแนวทาง ในการเลือกตัดสินใจสมัครงาน

รวมถึงการแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนที่จะจบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาได้ทราบถึงอาชีพ และลักษณะอาชีพ ที่อยู่ในความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเลือกสาขาที่เรียนต่อระดับปริญญาตรีที่มีตลาดแรงงานรองรับจะเป็นแนวทางแก้ปัญหาการว่างงานในอนาคต

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าดังนั้นการตัดสินใจเลือกอาชีพจึงเป็นเรื่องสำคัญต่อชีวิตคนเรามาก การเลือกอาชีพควรพิจารณาให้รอบคอบทั้งตัวเอง และทั้งงานอาชีพว่าเหมาะสมกันเพียงใด ถ้าตัดสินใจเลือกอาชีพอย่าง รีบร้อนไม่รอบคอบ อาจต้องทำงานที่ไม่ตรงกับอุปนิสัย ซึ่งเป็นผลให้ทำงานนั้นไม่ดีเท่าที่ควรไม่มีความเจริญก้าวหน้าก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อการทำงานนั้น ๆ เป็นเหตุให้อยากเปลี่ยนงาน และอาจเป็นผู้ว่างงานในที่สุดซึ่งจะเป็นผลเสียหายต่อตนเองต่อสังคม และเศรษฐกิจของประเทศชาติอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากหากมนุษย์เลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองจะก่อให้เกิด และความสุขในการทำงานและยังมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางาน กรุงเทพมหานครพื้นที่ 9
2. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานคร พื้นที่ 9 จำแนกตามปัจจัยด้านประชากร

ขอบเขตงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ คนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 จำนวน 1,338 คน (ข้อมูลจากฝ่ายส่งเสริมการมีงานทำให้คนไทย สถานะ 29 กุมภาพันธ์ 2563)

2. ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และสุ่มตัวอย่างพนักงานจำนวน 395 ตัวอย่าง

3. ขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

4. ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 และปัจจัยด้านประชากรคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

ตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางาน กรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา และสถานที่

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม- เมษายน 2563 รวมระยะเวลา 2 เดือน ณ สถานที่ กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยด้านประชากรที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานกรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยด้านพฤติกรรมที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานกรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9
3. เพื่อนำพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่นายจ้างที่อยู่ในระบบของกรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพ

(อภิศักดิ์ ดวงภักดี, 2550) การประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมากก็เพราะอาชีพไม่ใช่ จะมีเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังต้องสนองความต้องการด้านอื่น ๆ เช่น ด้านสังคมและด้านใจ เช่น มนุษย์ยังต้องมีสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ย่อมมีความเป็นตัวของตัวเอง ตัวเองสูง และมีความแตกต่างในเรื่องของบุคคลของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน การเลือกประกอบอาชีพจึงมีความสำคัญต่อชีวิต เป็นอย่างมาก เพราะถ้าบุคคลหนึ่งสามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับ ก็จะส่งผลให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จใน การประกอบอาชีพ และมีความเจริญก้าวหน้าได้ไม่ยากแต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลหนึ่งเลือกอาชีพได้ไม่เหมาะสมก็จะทำให้เขานั้น ไม่สามารถสนองความต้องการของตนเองได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างแน่นอน จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอาจกล่าวได้ว่าไม่มีทฤษฎีใดเพียงทฤษฎี เดียวที่จะสามารถอธิบายการเลือกอาชีพของบุคคลได้อย่างครอบคลุมที่สุด ดังนั้นจึงได้จัดกลุ่มทฤษฎี การเลือกประกอบอาชีพเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- ทฤษฎีวิเคราะห์บุคลิกภาพของบุคคลกับความสอดคล้องของงาน
- ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ ที่กล่าวถึงวิถีชีวิตและการเปลี่ยนแปลงแนวคิดด้านอาชีพตามพัฒนาการแต่ละช่วงวัยของมนุษย์

อุณารัตน์ ธรรมมิโกมินทร์ (2513: 19)ได้จำแนกอาชีพออกเป็นหลายลักษณะ แต่ตามแนวของการศึกษานี้ผู้ศึกษาขอจำกัด คำว่า “อาชีพ” ตามจุดประสงค์ที่สนใจจะศึกษาในประเภทต่าง ๆ ดังนี้ ออกเป็นประเภทอาชีพ ดังนี้

1. รับราชการ
2. งานรัฐวิสาหกิจ
- 3.งานบริษัทเอกชน
4. ประกอบอาชีพส่วนตัว หรือประกอบอาชีพอิสระ

ในด้านอาชีพรับราชการ หมายถึง การที่เป็น “ข้าราชการ” อาจจะเป็นข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการทหาร หรือข้าราชการสังกัดกระทรวงทบวงกรมไหน ๆ ก็ได้ องค์กรรัฐวิสาหกิจ เช่น สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล องค์กรเชื้อเพลิง งานบริษัทเอกชน นั้น อาจจะเป็น พนักงาน หรือลูกจ้าง หรือในลักษณะไหนก็ได้ ซึ่งได้ค่าตอบแทนและ ถือเป็นอาชีพได้ และทำงานส่วนตัว หรือประกอบอาชีพอิสระนั้น เช่น เป็นนายความ เป็นพ่อค้า เกษตรกร นักธุรกิจที่มี กิจการเป็นของตนเองหรือผู้ประกอบการ

ในด้านอาชีพรับราชการ หมายถึง การที่เป็น “ข้าราชการ” อาจจะเป็นข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการทหาร หรือข้าราชการสังกัดกระทรวงทบวงกรมไหน ๆ ก็ได้ องค์กรรัฐวิสาหกิจ เช่น สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล องค์กรเชื้อเพลิง งานวิรัช สงวนวงศ์วาน (2546) การตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพมี ดังนี้

1. การตระหนักในปัญหา เป็นการค้นหาปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาก่อนโดยใช้สติปัญญาไตร่ตรองข้อมูลและการตระหนักถึงปัญหาในการประกอบอาชีพ เพื่อที่ทราบถึงปัญหาได้
2. การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เป็นการไตร่ตรองถึงสาเหตุของปัญหาอย่างมีเหตุผล และเลือกแนวทางการเลือกอาชีพที่ทำอยู่ตรงกับความรู้อ ความสนใจและความถนัด ปัญหาคือความแตกต่างต้องเรียนรู้ระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่เราต้องการจะให้เป็น
3. การแสวงหาทางเลือก โดยเลือกแสวงหาทางเลือกจากข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาให้มากที่สุดให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยที่สุดเพื่อประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพอาชีพ และการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการเลือกประกอบอาชีพเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต
4. การประเมินและตัดสินใจเลือก การนำทางเลือกไปปฏิบัติในอาชีพที่ทำปัจจุบันตรงกับอาชีพที่คาดหวังอยากจะทำ และปัจจัยที่เป็นเหตุสัมพันธ์กับการตัดสินใจ
5. ติดตามการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบว่า การตัดสินใจได้ผลตามที่คาดหมายไว้ หรือไม่ หรือมี ปัญหาและอุปสรรคใดในทางเลือกอาชีพที่ตัดสินใจไปแล้วเพื่อจะได้หาทางแก้ไขได้อย่าง ทันท่วงที่ ติดตามผลในการเลือกประกอบอาชีพ ทำให้บรรลุเป้าหมายของชีวิตได้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

ครอนบาค (Cronbach, 1963) ได้อธิบายพฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้น 7 ประการดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม บุคคลนั้นมีพฤติกรรมเกิดขึ้นก็เนื่องมาจากความต้องการตอบสนองความต้องการของตนเอง หรือ ต้องการทำตามวัตถุประสงค์ของตนที่ตั้งไว้ คนเรานั้นมักมีความต้องการในเวลาเดียวกัน และมักจะเลือกสนองความต้องการที่รับด่วนก่อนความต้องการอื่น ๆ
2. ความพร้อม (Readiness) ระดับวุฒิภาวะ หรือความสามารถที่จำเป็นในพฤติกรรม เพื่อสนองความต้องการคนเรานั้นจะมีความพร้อมในแต่ละด้านที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นพฤติกรรม ของทุกคนจึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องเหมือนกันและไม่สามารถจะประกอบ พฤติกรรมได้ทุกรูปแบบ
3. สถานการณ์ (Situation) คนเรานั้นมักจะแสดงพฤติกรรมที่ตนเองต้องการ เมื่อมีโอกาส หรือ สถานการณ์นั้น เหมาะสมสำหรับการแสดงพฤติกรรม
4. การแปลความหมาย (Interpretation) แม้จะมีโอกาสในการแสดงพฤติกรรม แล้วจะแสดงพฤติกรรมก็มักจะต้องการประเมินสถานการณ์ หรือคิดพิจารณาที่จะทำพฤติกรรมนั้น ๆ ลงไป เพื่อที่พฤติกรรมนั้น ๆ ที่แสดงออกมามีความเสี่ยงน้อยที่สุด และยังสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของตนเองได้มากที่สุด

5. การตอบสนอง (Respond) หลังจากได้ทำการแปลความหมายแล้ว หรือได้ทำการประเมินสถานการณ์แล้วพฤติกรรมจะถูกระงับตามวิธีการที่ได้เลือกในขั้นตอนของการแปลความหมาย

6. ผลที่ได้รับ (Consequence) เมื่อแสดงพฤติกรรมไปแล้วผลที่ได้จากการกระทำนั้น ๆ อาจจะตรงกับความต้องการหรืออาจไม่ตรงกับความต้องการที่ได้คาดหวังไว้

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Threat) เมื่อคนเราไม่สามารถตอบสนอง ความต้องการของตนเองได้ก็จะประสบกับความผิดหวัง ซึ่งเมื่อเกิดความผิดหวังแล้วบุคคลนั้นก็อาจจะต้องกลับไปแปลความหมายใหม่ เพื่อที่จะหาวิธีที่จะสนองความต้องการของตนเองใหม่ จากแนวคิดดังกล่าว

จากความหมายที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าองค์ประกอบของพฤติกรรมของมนุษย์นั้นจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง ด้วยกัน ได้แก่ เป้าหมาย ความพร้อม สถานการณ์ การแปลความหมาย การตอบสนอง ผลลัพธ์ที่จะตามมา และปฏิกริยาต่อความผิดหวัง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งสิ้น นับได้ว่าเป็นเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์นั่นเอง

ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์

จากรูธวิน นิพพานนท์ (2535) ได้จำแนกประเภทพฤติกรรมออกเป็น ดังนี้

1. พฤติกรรมที่มีจากความรู้สึก (The Effective Component) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้สึกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ และเมื่อได้เลือกอาชีพที่เหมาะสมที่ตรงกับความต้องการทางด้านความรู้สึกของตนเอง รวมถึงทำให้เกิดความพึงพอใจในงานที่เลือก กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความคิดความรู้สึกพึงพอใจในการที่จะเลือกอาชีพหรือเหตุผลกับสิ่งใดว่าสิ่งดีมีประโยชน์ บุคคลก็จะรู้สึกทางบวกและมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมสนับสนุนสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้าม หาก บุคคลมีความคิดหรือเหตุผลเกี่ยวกับสิ่งใดว่าเป็นสิ่งไม่ดีหรือมีโทษ บุคคลก็จะเกิดความรู้สึกในทางลบ และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อต้านสิ่งนั้นต่อไป

2. พฤติกรรมที่เกิดจากทัศนคติ (Attitude) เป็นพฤติกรรมภายในของบุคคลที่แสดงออก โดยตรงต่อสิ่งของหรือบุคคล เมื่อบุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทำให้เกิดความรู้สึกได้ทั้งในทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งนั้นรวมถึงทัศนคติในการเลือกประกอบอาชีพ การตัดสินใจเลือกงานที่ตรงต่อทัศนคติเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์

3. พฤติกรรมที่เกิดจากภูมิหลังของครอบครัว เป็นพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพโดยมีครอบครัวมีส่วนร่วมในการเลือกอาชีพเพื่อให้คนในครอบครัวรู้สึกภาคภูมิใจในอาชีพที่ทำรวมถึงต้องการได้รับการยอมรับจากครอบครัว

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประชากรศาสตร์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2552) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย อายุ เพศ รายได้ ระดับการศึกษา เหล่านี้เป็นหลักสำคัญที่นำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน เนื่องจาก ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญและสามารถนำไปใช้สถิติหาข้อได้ของประชากรที่จะ ช่วยก าลังข้อมูลเบื้องต้นได้ รวมทั้งยังง่ายต่อการวัดทางสถิติมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ ตัวแปรทาง ประชากรศาสตร์ที่สำคัญ และคนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกัน ก็จะมีลักษณะทางจิตวิทยาที่ แตกต่างกัน ซึ่งได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ ของประชากรศาสตร์สอดคล้องกับ

สุนทรี พัทธพันธ์ (อ้างใน ธัญญา อ่อนคง, 2553) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ว่า บุคคลแต่ละบุคคลนั้นมี ลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ทั้งลักษณะที่มองเห็นได้จากภายนอกที่บุคคลอื่น

สามารถมองเห็นได้และ ลักษณะภายในจิตใจ เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์ทำงาน เป็นต้น ดังนั้น การศึกษาถึงปัจจัยเหล่านี้จะทำให้ทราบถึงลักษณะส่วนบุคคลได้ชัดเจนขึ้น

1. เพศ เป็นลักษณะประชากรศาสตร์ มีทั้งชายและเพศหญิงมีสิทธิหน้าที่ในการเลือกประกอบอาชีพ ทำเท่าเทียมกัน ส่วนใหญ่แต่ละบริษัทไม่ระบุเพศในการรับสมัครพนักงาน เพศจึงไม่ได้เป็นสิ่งสำคัญในการทำงานเพราะทุกเพศมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน

2. อายุ เป็นลักษณะประชากรศาสตร์อายุไม่ได้เป็นตัวกำหนดในการเลือกประกอบอาชีพแต่ละวัยมีความต้องการที่จะเลือกประกอบอาชีพตามที่ตนเองต้องการ เพราะตนเองย่อมรู้ดีที่สุดว่าอาชีพไหนเหมาะกับตนเองที่สุด

3. ระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนส่วนใหญ่มีความคิด ค่านิยม ทักษะและพฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน คนที่ได้รับการศึกษาสูงมักจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้มีความกว้างขวางและมีความสามารถในการเข้าใจสารได้ดี แต่ในทางกลับกันบุคคล เหล่านี้จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ ในขณะที่คนมีการศึกษาน้อย มักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ ในการรับฟังข้อมูลข่าวสาร

4. สถานภาพ มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพในกรณีคนที่สมรสหรือมีครอบครัว การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพก็จะมีแตกต่างจากคนที่ไม่มีสถานภาพโสดหรือคนที่ไม่มีครอบครัวเพราะความรับผิดชอบมีมากขึ้น เช่น กรณีคนที่ไม่มีบุตรก็ต้องมีเวลาเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น

5. ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการทำงานถ้าเกิดใครที่เคยมีประสบการณ์ทำงานที่เคยทำมาแล้ว ย่อมส่งผลให้การทำงานง่ายขึ้นเพราะเคยเรียนรู้งานมาก่อนแล้ว

6. รายได้ มีความสำคัญกับพฤติกรรมในการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพของมนุษย์ เพราะต้องใช้ในการดำรงชีวิตเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Carrion (1956 อ้างถึงใน ชาญชาติ เพ็ญงาม, 2545: 24) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีพฤติกรรมต่อการเลือกอาชีพได้แบ่งออกเป็นองค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบที่เป็นบุคคล ได้แก่ บิดา มารดา ญาติ พี่น้อง เพื่อน
2. องค์ประกอบที่เกิดจากทัศนคติที่มีต่ออาชีพนั้น ๆ
3. องค์ประกอบที่มาโอกาสที่จะได้งานทำงานและความก้าวหน้าในการทำงาน

Dobbin (1969: 2958, อ้างถึงใน พิมพ์ปวีร์ ศรีกิจการ, 2545:12) ได้วิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาและอาชีพของนักเรียนชายชั้นมัธยม ปลายจำนวน 492 คน จาก 5 มณฑลในรัฐหลุยเซียนา ปรากฏว่าครอบครัวมีอิทธิพลต่อเรื่องเหล่านี้ มาก คือ บิดาจะมีอิทธิพลมาก ต่อการเลือกอาชีพส่วนมารดาจะมีอิทธิพลมากกว่าในการเลือกศึกษา

ประมะ สตะเวทิน (2533) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ผลของการศึกษาคั้งนี้ เขาพบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เพศ เป็นลักษณะประชากรศาสตร์ มีทั้งชายและเพศหญิงมีสิทธิหน้าที่ในการเลือกประกอบอาชีพ ทำเท่าเทียมกัน ส่วนใหญ่แต่ละบริษัทไม่ระบุเพศในการรับสมัครพนักงาน เพศจึงไม่ได้เป็นสิ่งสำคัญในการทำงานเพราะทุกเพศมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน

2. อายุ เป็นลักษณะประชากรศาสตร์อายุไม่ได้เป็นตัวกำหนดในการเลือกประกอบอาชีพแต่ละวัยมีความต้องการที่จะเลือกประกอบอาชีพตามที่ตนเองต้องการ เพราะตนเองยอมรับวิธีที่ดีที่สุดว่าอาชีพไหนเหมาะกับตนเองที่สุด

3. ระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนส่วนใหญ่มีความคิด ค่านิยม ทักษะและพฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน คนที่ได้รับการศึกษาสูงมักจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้มีความกว้างขวางและมีความสามารถในการเข้าใจสารได้ดี แต่ในทางกลับกันบุคคล เหล่านี้จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ ในขณะที่คนมีการศึกษาน้อย มักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ ในการรับฟังข้อมูลข่าวสาร

4. สถานภาพ มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพในกรณีคนที่สมรสหรือมีครอบครัว การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพก็จะมีผลแตกต่างจากคนที่ไม่มีสถานภาพโสดหรือคนที่ไม่มีครอบครัวเพราะความรับผิดชอบมีมากขึ้น เช่น กรณีคนที่มีบุตรก็ต้องมีเวลาเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น

5. ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการทำงานถ้าเกิดใครที่เคยมีประสบการณ์ทำงานที่เคยทำมาแล้ว ย่อมส่งผลให้การทำงานง่ายขึ้นเพราะเคยเรียนรู้งานมาก่อนแล้ว

6. รายได้ มีความสำคัญกับพฤติกรรมในการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพของมนุษย์ เพราะต้องใช้ในการดำรงชีวิตเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional Study) คือ เป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คนที่ว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 จำนวนทั้งหมด 1,338 คน คน (ข้อมูลจากฝ่ายส่งเสริมการมีงานทำให้คนไทย สถานะ 29 กุมภาพันธ์ 2563) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการใช้วิธีคำนวณตามสูตรของ Yamane (1973) ซึ่งที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน และสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มแบบสะดวก

แบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยลักษณะของประชากรซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน จำนวนคำถามทั้งหมด 5 ข้อ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบตรวจสอบรายการ(Checklist) ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงแต่ 1 คำตอบเท่านั้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพ กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 ซึ่งประกอบด้วย ด้านความรู้สึกรู้สึก ด้านทัศนคติ และด้านภูมิหลังครอบครัว จำนวนคำถามทั้งหมด 9 ข้อ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบตรวจสอบรายการ(Checklist) ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงแต่ 1 คำตอบเท่านั้น โดยเป็นการให้ระดับความคิดเห็นทั้งหมด 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย 2 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด 1 คะแนน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 ซึ่งประกอบด้วย การตระหนักในปัญหา การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การแสวงหาทางเลือก การประเมินและตัดสินใจเลือก และติดตามการดำเนินงาน จำนวนคำถามทั้งหมด 15 ข้อ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงแต่ 1 คำตอบเท่านั้น โดยเป็นการให้ระดับความคิดเห็นทั้งหมด 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย 2 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด 1 คะแนน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของคนที่ว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 เป็นคำถามปลายเปิด โดยผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ

ช่วงเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยการประเมินความคิดเห็น กำหนดให้ 4.21-5.00 = ระดับความคิดเห็นมากที่สุด, 3.41-4.20 = ระดับความคิดเห็นมาก, 2.61-3.40 = ระดับความคิดเห็นปานกลาง, 1.81-2.60 = ระดับความคิดเห็นน้อย, 1.00-1.80 = ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขและผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเป็นแบบกระดาษคำตอบและแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อกับกลุ่มตัวอย่าง 395 ชุด เพื่อแจกให้กับคนว่างงานกรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 โดยสุ่มแบบสะดวก

2 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์คำนวณผล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลวิจัยตั้งแต่ เดือน มีนาคม-เมษายน 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้เก็บข้อมูลมาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้นำประมวลผลด้วยการวิเคราะห์ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.2 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้

1.3 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางาน กรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 ซึ่งประกอบด้วย ด้านความรู้สึกรู้ ด้านทัศนคติ ด้านภูมิหลังครอบครัว และการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

2 สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 จำแนกตามปัจจัยด้านประชากร ด้านเพศ จะใช้สถิติ t-test ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 จำแนกตามปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน และรายได้ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพโอกาสในความก้าวหน้าด้านการดำรงชีวิต และด้านความสัมพันธ์ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 โดยภาพรวม ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ การแสวงหาทางเลือก การตระหนักในปัญหา การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การประเมินและตัดสินใจเลือก และติดตามการดำเนินงาน

2. พฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 จำแนกตามผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ สามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 คนว่างงาน ที่มี เพศ อายุ ต่างกัน ทำให้การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ไม่ต่างกัน

2.2 คนว่างงาน ที่มี ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ ต่างกัน ทำให้การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 ต่างกัน

3. ผลการศึกษาด้านความรู้สึกรู้ ด้านทัศนคติ ด้านภูมิหลังครอบครัว มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 สามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้

3.1 ด้านทัศนคติ และด้านภูมิหลังครอบครัว มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

3.2 ด้านความรู้สึกรู้ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย พฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานคร พื้นที่ 9 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.1 การตระหนักในปัญหา อยู่ในระดับระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าโดยส่วนใหญ่คนว่างงาน มีการตระหนักถึงปัญหาในการประกอบอาชีพ เพื่อที่ทราบถึงการเลือกประกอบอาชีพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช สงวนวงศ์วาน (2546) ได้ศึกษาการตระหนักในปัญหา เป็นการค้นหาปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา ก่อนโดยใช้สติปัญญาไตร่ตรองข้อมูลและการตระหนักถึงปัญหาในการประกอบอาชีพ เพื่อที่ทราบถึงปัญหาได้

1.2 การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา อยู่ในระดับระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าโดยส่วนใหญ่คนว่างงานมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในการเลือกประกอบอาชีพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิรัช สงวนวงศ์วาน (2546) การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เป็นการไตร่ตรองถึงสาเหตุของปัญหาอย่างมีเหตุผล และเลือกแนวทางการเลือกอาชีพที่ทำอยู่ตรงกับความรู้อ ความสนใจและความถนัด ปัญหาคือความแตกต่างต้องเรียนรู้ระหว่างสิ่งที่เรากำลังทำอยู่กับสิ่งที่เราต้องการจะให้

1.3 การแสวงหาทางเลือก อยู่ในระดับระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าโดยส่วนใหญ่คนว่างงานมีการแสวงหาทางเลือกในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมแก่ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช สงวนวงศ์วาน (2546) กล่าวว่า โดยเลือกแสวงหาทางเลือกจากข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาให้มากที่สุดให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยที่สุดเพื่อประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพอาชีพ และการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการเลือกประกอบอาชีพเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต

1.4 การประเมินและตัดสินใจเลือก อยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า โดยส่วนใหญ่คนว่างงานมีการประเมินและตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช สงวนวงศ์วาน (2546) กล่าวว่า การนำทางเลือกที่ตัดสินใจเลือก ไปปฏิบัติในการเลือกประกอบอาชีพเพื่อให้ตรงกับอาชีพที่คาดหวังอยากจะทำ และเป็นปัจจัยที่เป็นเหตุสัมพันธ์กับการตัดสินใจ

1.5 ติดตามการดำเนินงาน อยู่ในระดับระดับปานกลาง ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า คนว่างงานมีการติดตามปัญหาและอุปสรรคในทางเลือกประกอบอาชีพเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช สงวนวงศ์วาน (2546) ได้เพื่อจะได้ทราบว่า การตัดสินใจได้ผลตามที่คาดหมายไว้ หรือไม่ หรือมีปัญหาและอุปสรรคใดในทางเลือกอาชีพที่ตัดสินใจไปแล้วเพื่อจะได้หาทางแก้ไขได้อย่าง ทันท่วงที ติดตามผลในการเลือกประกอบอาชีพ ทำให้บรรลุเป้าหมายของชีวิตได้

2. ผลการศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมได้แก่ ด้านความรู้สึก ด้านทัศนคติ และด้านภูมิหลังครอบครัว สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านความรู้สึก ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าความรู้สึกของคนว่างงานไม่มีผลต่อ การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ เพราะการตัดสินใจเลือกอาชีพเพียงแต่ใช้ความรู้สึกไม่ได้เป็นการการันตริว่างานที่เลือกจะเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมทุกอย่างอยู่ที่การลงมือทำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ นิพพานนท์ (2535) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมที่มีจากความรู้สึก (The Effective Component) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้สึกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ และเมื่อได้เลือกอาชีพที่เหมาะสมที่ตรงกับความต้องการทางด้านความรู้สึกของตนเอง รวมถึงทำให้เกิดความพึงพอใจในงานที่เลือก กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความคิดความรู้สึกพึงพอใจในการที่จะเลือกอาชีพหรือเหตุผลกับสิ่งใดว่าสิ่งดีมีประโยชน์ บุคคลก็จะรู้สึกทางบวกและมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมสนับสนุนสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้าม หาก บุคคลมีความคิดหรือเหตุผลเกี่ยวกับสิ่งใดว่าเป็นสิ่งไม่ดีหรือมีโทษ บุคคลก็จะเกิดความรู้สึกในทางลบ และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อต้านสิ่งนั้นต่อไป

2.2 พฤติกรรมที่เกิดจากทัศนคติมีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การตัดสินใจเลือกงานที่ตรงต่อทัศนคติเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของคนว่างงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ นิพนานนท์ (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมที่เกิดจากทัศนคติ (Attitude) เป็นพฤติกรรมภายในของบุคคลที่แสดงออก โดยตรงต่อสิ่งของหรือบุคคล เมื่อบุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทำให้เกิดความรู้สึกได้ทั้งในทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งนั้นรวมถึงทัศนคติในการเลือกประกอบอาชีพ การตัดสินใจเลือกงานที่ตรงต่อทัศนคติเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์

2.3 ด้านภูมิหลังครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ด้านภูมิหลังครอบครัวมีผลต่อ การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ โดยมีครอบครัวมีส่วนร่วมในการเลือกอาชีพให้กับคนว่างงาน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ จารุวรรณ นิพนานนท์ (2535) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมที่เกิดจากภูมิหลังของครอบครัว เป็นพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพโดยมีครอบครัวมีส่วนร่วมในการเลือกอาชีพเพื่อให้คนในครอบครัวรู้สึกภาคภูมิใจในอาชีพที่เข้าร่วมถึงต้องการได้รับการยอมรับจากครอบครัว

3. ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 เพศ ทำให้การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน ไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่คนว่างงานที่มีเพศต่างกันจะมีการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน เพราะคนว่างงานส่วนใหญ่มีสิทธิในการเลือกประกอบอาชีพตามที่ตนเองต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมะ สตะเวทิน (2533) ได้ทำการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ เพศเป็นลักษณะประชากรศาสตร์ มีทั้งชายและเพศหญิงมีสิทธิหน้าที่ในการเลือกประกอบอาชีพเท่าเทียมกัน ส่วนใหญ่แต่ละบริษัทไม่ระบุเพศในการรับสมัครพนักงาน เพศจึงไม่ได้เป็นสิ่งสำคัญในการทำงานเพราะทุกเพศมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน

3.2 อายุ ทำให้การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า คนว่างงานที่มีอายุต่างกัน การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งอายุไม่ได้เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมะ สตะเวทิน (2533) ได้ทำการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ อายุเป็นลักษณะประชากรศาสตร์อายุไม่ได้เป็นตัวกำหนดในการเลือกประกอบอาชีพแต่ละวัยมีความต้องการที่จะเลือกประกอบอาชีพตามที่ตนเองต้องการ เพราะตนเองยอมรับที่สุดว่าอาชีพไหนเหมาะกับตนเองที่สุด

3.3 ระดับการศึกษา ทำให้การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่คนว่างงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ซึ่งระดับการศึกษาทำให้คนว่างงานมีความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ประมะ สตะเวทิน (2533) ได้ทำการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ ระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนส่วนใหญ่มีความคิด ค่านิยม ทัศนคติและพฤติกรรมที่ แสดงออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน คนที่ได้รับการศึกษาสูงมักจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดีเพราะเป็นผู้มีความกว้างขวางและมีความสามารถในการเข้าใจสารได้ดี แต่ในทางกลับกันบุคคล เหล่านี้จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ ในขณะที่คนมีการศึกษาน้อย มักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ ในการรับฟังข้อมูลข่าวสาร

3.4 สถานภาพ ทำให้การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า คนว่างงานที่มีสถานภาพต่างกัน นั้นแสดงถึงภาระและความรับผิดชอบแต่คนแตกต่างกัน ทำให้การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ประมะ สตะเวทิน (2533) ได้ทำการศึกษา ลักษณะทางประชากรศาสตร์สถานภาพ มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพในกรณีคนที่สมรสหรือมีครอบครัวการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพก็จะมีความแตกต่างจากคนที่ไม่มีสถานภาพโสดหรือคนที่ไม่มีครอบครัวเพราะความรับผิดชอบมีมากขึ้น เช่น กรณีคนที่ไม่มีบุตรก็ต้องมีเวลาเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น

3.5 ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ทำให้การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า คนว่างงานที่มีประสบการณ์ย่อมได้เปรียบคนที่ไม่มีประสบการณ์ เพราะเคยทำงานมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ประมะ สตะเวทิน (2533) ได้ทำการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการทำงานถ้าเกิดใครที่เคยมีประสบการณ์ทำงานที่เคยทำมาแล้ว ย่อมส่งผลให้การทำงานง่ายขึ้นเพราะเคยเรียนรู้งานมาก่อนแล้ว

3.6 รายได้ ทำให้การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า รายได้มีผลต่อตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานเพราะเงินเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้ในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ประมะ สตะเวทิน (2533) ได้ทำการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ รายได้มีความสำคัญกับพฤติกรรมในการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพของมนุษย์ เพราะต้องใช้ในการดำรงชีวิตเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่นายจ้างที่อยู่ในระบบของกรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 ดังนี้
ด้านความรู้สึกรู้สึก นายจ้างควรให้ความสำคัญความรู้สึกรู้สึกของบุคลากรขององค์กร เช่น ทำให้พนักงานมีความภาคภูมิใจในตำแหน่งที่ได้ทำ มอบหมายงานที่ตรงกับความสามารถของพนักงาน ด้านทัศนคติ นายจ้างควรให้ความสำคัญทัศนคติของบุคลากรขององค์กร เช่น ทำให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร และด้านภูมิหลังครอบครัว นายจ้างควรให้ความสำคัญภูมิหลังครอบครัวของบุคลากรขององค์กร เช่น ทำให้บุคลากรภาคภูมิใจในอาชีพที่ทำเพื่อให้เป็นที่ภาคภูมิใจและเป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัว เนื่องจากด้านความรู้สึกรู้สึก ทัศนคติ และภูมิหลังครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 เพื่อให้นายจ้างนำที่อยู่ในระบบของกรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 ไปปรับใช้ในองค์กรต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึง “พฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงาน กรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9” เท่านั้น จึงควรมีการศึกษาพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานนอกเหนือจากกรมการจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9 เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกครบถ้วน และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อการศึกษากำหนดแนวทางในศึกษาพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพของคนว่างงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิตรลดา ดีพร้อมพงศ์. (2556). พฤติกรรมของคนว่างงานที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิศักดิ์ ดวงภักดี. (2550). ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพของผู้ว่างงานตามกฎหมายประกันสังคม พ.ศ. 2533 ในกรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 1. ม.ป.ท.: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จිරนนท์ ไวยศรีแสง. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธีรวัฒน์ อิมประคองศิลป์ และสุปราณี พงษ์วุฒิธรรม. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมบริการของนักศึกษาภาควิชาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมบริการคณะมนุษยศาสตร์และการจัดการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย กรุงเทพ.
- น้ำทิพย์ บุตรทศ และวรรณภา สือภิตินันท์. (2558). การตัดสินใจเลือกอาชีพแรงจูงใจ และความก้าวหน้าในอาชีพ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวรรณ ไตรสรลักษณ์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ของบัณฑิตกรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตชลบุรี
- ปรมะ สตะเวทิน (2533) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับประชากรศาสตร์
- จารุวรรณ นิพพานนท์ (2535) ได้จำแนกประเภทพฤติกรรมในการเลือกประกอบอาชีพ
- ครอนบาค (Cronbach, 1963) ได้จำแนกพฤติกรรมของบุคคล
- Alderfer (1972) จึงได้ทำการวิจัย โดยการทดสอบเพื่อหาทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจของ มนุษย์ในปี ค.ศ 1969
- Alderfer (1972) แรงจูงใจปัจจัยจูงใจในการประกอบอาชีพ